

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

แนวทางการดำเนินงานให้บริการ วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568

สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
ในหน่วยบริการที่ให้บริการวัคซีน

คำนำ

ตามที่กรมควบคุมโรค ร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้จัดให้มีการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568 โดยมีการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ประชาชนกลุ่มเสี่ยง และเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ เพื่อลดการป่วย/การตายเนื่องจากภาวะแทรกซ้อนของโรคไข้หวัดใหญ่ และลดการแพร่กระจายโรคไข้หวัดใหญ่ผ่านบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งอาจทำให้เกิดการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ดังนั้นการให้วัคซีนป้องกันโรค ในพื้นที่จึงเป็นการลดภาระโรคที่จะเกิดขึ้น อีกทั้งการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ต้องขังในเรือนจำ จะช่วยลดการป่วยที่รุนแรงหรือเสียชีวิต และเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ นั้น

กรมควบคุมโรค จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 ประกอบด้วย การให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลในบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ประชาชนกลุ่มเสี่ยง และเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ เพื่อใช้ในการสื่อสารกับหน่วยบริการในพื้นที่ และเป็นแนวทางให้บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ปฏิบัติงานในการจัดระบบบริการกำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

กุมภาพันธ์ 2568

กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

แนวทางการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568	หน้า
ที่มาและความสำคัญ	
1. วัตถุประสงค์	5
2. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	5
3. กำหนดช่วงเวลาการรณรงค์	6
4. เป้าหมายการดำเนินงาน	6
5. การดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลปี 2566	7
5.1 การเตรียมการก่อนรณรงค์ให้วัคซีน	9
5.2 การปฏิบัติงานในวันรณรงค์	10
5.3 การปฏิบัติงานหลังรณรงค์	13
ภาคผนวก	16
ภาคผนวกที่ 1 ข้อคำถามในการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล	17
ภาคผนวกที่ 2 เอกสารและแบบฟอร์มการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568	21
ภาคผนวกที่ 3 รายชื่อและเบอร์ติดต่อประสานการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	26
ภาคผนวกที่ 4 เอกสารแนวทางการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลปี 2568	28

ที่มาและความสำคัญ

ไวรัสไข้หวัดใหญ่เป็นสาเหตุที่สำคัญของการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจแบบเฉียบพลัน พบได้บ่อยในประชากรทุกกลุ่มอายุ อาการแสดงมีตั้งแต่อาการใช้น้ำมูกไหลจนถึงภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น ปอดบวม สมองอักเสบ กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ ตับอักเสบ ฯลฯ พบอัตราป่วยประมาณร้อยละ 10 - 20 ของประชากรกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ ผู้มีโรคเรื้อรัง และผู้ที่เป็นโรคอ้วน มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง ซึ่งหากไม่สามารถป้องกันการแพร่ระบาดได้จะทำให้โรงพยาบาลต้องรับภาระในการดูแลผู้ป่วย มีอัตราตายสูงในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และก่อให้เกิดความสูญเสียในด้านเศรษฐกิจด้านการรักษาพยาบาลตามมา

สถานการณ์ของโรคไข้หวัดใหญ่หลังจากเริ่มให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา อัตราป่วยได้ลดลงทุกปี จนกระทั่งปี 2559 - 2562 เริ่มกลับมามีแนวโน้มที่สูงขึ้น ต่อมาในปี 2563 - 2566 พบแนวโน้มผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ลดลงเนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ด้วยมาตรการการป้องกันโรค ส่งผลให้ผู้ป่วยลดลง สำหรับปี 2567 อัตราป่วยไข้หวัดใหญ่มีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งพบผู้ป่วย 663,173 ราย อัตราป่วย 1,021.65 ต่อประชากรแสนคน ส่วนใหญ่พบผู้ป่วยในเด็กเล็กกลุ่มอายุ 0 - 4 ปี เท่ากับ 3,396.95 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 5 - 14 ปี (อัตราป่วย 2,953.68 ต่อประชากรแสนคน) และ 15 - 24 ปี (อัตราป่วย 854.23 ต่อประชากรแสนคน) ตามลำดับ มีรายงานผู้เสียชีวิต 51 ราย อัตราป่วยตาย 0.00 และข้อมูลการเฝ้าระวังเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ในผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) และกลุ่มอาการปอดบวมจากโรงพยาบาลเครือข่ายของกรมควบคุมโรคและกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 9,552 ราย พบผู้ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ 973 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.27 โดยเป็นเชื้อไข้หวัดใหญ่ ชนิด A/H1N1 (2009) จำนวน 491 ราย (ร้อยละ 50.46) ชนิด A/H3N2 จำนวน 254 ราย (ร้อยละ 26.11) และชนิด B จำนวน 228 ราย (ร้อยละ 23.43) นอกจากนี้ยังพบการระบาดเป็นกลุ่มก้อนของโรคไข้หวัดใหญ่มากขึ้นโดยเฉพาะในเรือนจำและสถานศึกษา

เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ ประเทศไทยจึงให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ประชาชนกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ เพื่อลดการป่วย/เสียชีวิตเนื่องจากภาวะแทรกซ้อนของโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ป่วยเรื้อรัง และผู้สูงอายุ อีกทั้งช่วยลดการแพร่กระจายโรคไข้หวัดใหญ่ผ่านบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงในเรือนจำ เพื่อลดโอกาสเกิดการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่

1. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยบริการสามารถให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลได้ตามนโยบาย
- 2) เพื่อลดความรุนแรงจากการป่วยและการเสียชีวิตเนื่องจากภาวะแทรกซ้อนของโรคไข้หวัดใหญ่ ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย และลดโอกาสแพร่กระจายเชื้อไข้หวัดใหญ่ในประชากรกลุ่มเป้าหมาย

2. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคภายใต้คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ดังนี้

2.1 บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความเสี่ยงต่อการสัมผัสโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานสนับสนุนวัคซีน) ได้แก่

- 1) แพทย์ พยาบาล และบุคลากรอื่นๆ ในโรงพยาบาลทั้งที่ทำงานในแผนกผู้ป่วยในและแผนกผู้ป่วยนอก รวมถึงนักศึกษาฝึกงานในแต่ละวิชาชีพ
- 2) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ทำหน้าที่ในการสอบสวนควบคุมโรค
- 3) เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครทำลายซากสัตว์ปีกและสัตว์อื่นที่สงสัยติดเชื้อไข้หวัดนก
- 4) เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการตรวจวินิจฉัยเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่

2.2 ประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานสนับสนุนวัคซีน) ได้แก่

- 1) หญิงตั้งครรภ์ อายุครรภ์ที่แนะนำ 12 – 20 สัปดาห์ ทั้งนี้สามารถให้ได้ตลอดการตั้งครรภ์* (ให้บริการตลอดทั้งปี)
- 2) เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปีทุกคน (หมายถึง กลุ่มเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 6 เดือนเต็มจนถึงอายุ 2 ปี 11 เดือน 29 วัน)
- 3) ผู้มีโรคเรื้อรัง ดังนี้ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจ หลอดเลือดสมอง ไตวาย ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด และเบาหวาน
- 4) บุคคลที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป
- 5) โรคธาลัสซีเมียและผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีอาการ)
- 6) โรคอ้วน (น้ำหนัก>100 กิโลกรัม หรือ BMI >35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร)
- 7) ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้

(อ้างอิงตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2567 ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2567)

หมายเหตุ *คำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในหญิงตั้งครรภ์ ให้ 1 เข็ม ทุกการตั้งครรภ์อายุครรภ์ ที่แนะนำ 12 – 20 สัปดาห์ (สามารถให้ได้ตลอดการตั้งครรภ์) ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการสร้างเสริม ภูมิคุ้มกันโรค ครั้งที่ 4/2566 วันที่ 20 กรกฎาคม 2566

2.3 เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็น หน่วยงานสนับสนุนวัคซีน แก่ผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ และกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนวัคซีนแก่เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ ได้แก่ ผู้คุม และเจ้าหน้าที่ที่ต้องเข้าไปดูแลผู้ต้องขัง
- 2) ผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ

3. กำหนดช่วงเวลาการรณรงค์

ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม ถึง 31 สิงหาคม 2568 โดยช่วง 3 เดือนแรก (1 พฤษภาคม – 31 กรกฎาคม 2568) เป็นการรณรงค์แบบเข้มข้นในเชิงรุก และ 1 เดือนสุดท้าย (1 – 31 สิงหาคม 2568) เป็นช่วงเก็บตก ทั้งนี้ วันเวลา การรณรงค์สามารถกำหนดได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ โดยขอให้เร่งรัดการฉีดวัคซีนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

4. เป้าหมายการดำเนินงาน

ขอให้หน่วยบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย **ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของวัคซีนที่ได้รับจัดสรร (Performance)**

5. การดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลปี 2568

5.1 การเตรียมการก่อนรณรงค์ให้วัคซีน

5.1.1 การเตรียมการในหน่วยงานส่วนกลาง

5.1.1.1 วิธีการจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

1) การจัดสรรวัคซีนในประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ

1. ประชาชนกลุ่มเสี่ยง

- การกำหนดเป้าหมายระดับเขต สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยฝ่ายบริหารการจัดสรรและชดเชยค่าบริการจัดสรรเป้าหมาย (โควตา) ตามสัดส่วนประชากรกลุ่มเสี่ยงเท่ากันทุกเขต และจัดส่ง Template พร้อมข้อมูลผลการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปีงบประมาณ 2567 ประกอบการพิจารณาจัดสรรให้กับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต (สปสข.เขต) ทุกแห่งเพื่อประสานการจัดสรรโควตาในระดับจังหวัดและหน่วยบริการ กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต่อไป

- การกำหนดเป้าหมายระดับจังหวัด/หน่วยบริการประจำ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต (สปสข.เขต) ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เพื่อจัดสรรเป้าหมายระดับจังหวัดและรายหน่วยบริการประจำ (CUP) โดย สปสข.เขต สามารถปรับเปลี่ยนได้ตั้งแต่ระดับจังหวัดจนถึงหน่วยบริการประจำ ภายใต้ยอดจัดสรรรวม (โควตา) ของเขต

- การกำหนดเป้าหมายระดับหน่วยบริการปฐมภูมิ/เครือข่ายหน่วยบริการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ประสานหน่วยบริการประจำ (CUP) เพื่อจัดสรรเป้าหมายระดับหน่วยบริการปฐมภูมิ/เครือข่ายหน่วยบริการ (รพ.สต. หรือ ศูนย์สุขภาพชุมชน) ที่เป็นลูกข่ายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

2. ผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ การกำหนดเป้าหมายของผู้ต้องขังในเรือนจำยึดเป้าหมายผู้ต้องขังจากกรมราชทัณฑ์ หรือประชากรลงทะเบียนในเรือนจำวันที่ 31 มีนาคม 2568

2)การจัดสรรวัคซีนในบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ

1. บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข กรมควบคุมโรค ได้สำรวจข้อมูลบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข สำหรับวางแผนการจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568 ผ่านระบบรายงานการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU) ของกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค และจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ร่วมกับการพิจารณาผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในปี 2567 โดยให้เกิดความเหมาะสมแก่กลุ่มเป้าหมาย ในแต่ละจังหวัดแยกเป็นรายหน่วยบริการ

2. กลุ่มเสี่ยงในเรือนจำ กรมควบคุมโรค ได้สำรวจข้อมูลเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ สำหรับวางแผนการจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568 ผ่านระบบรายงานการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU) และสนับสนุนวัคซีน ให้แก่ เจ้าหน้าที่ในเรือนจำที่มีความประสงค์จะรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ทุกคน ทั้งนี้ จำนวนการจัดสรรวัคซีนอาจปรับตามจำนวนวัคซีนที่จัดหาได้ ณ ขณะนั้น

5.1.1.2 การกระจายวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

1) การกระจายวัคซีนในประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต ได้จัดหาวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 จำนวน 4,810,000 โดส สำหรับฉีดให้กับประชาชนคนไทยที่เป็นกลุ่มเสี่ยง กำหนดจัดสรรวัคซีนแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ วัคซีนสำหรับกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มีการให้บริการตลอดทั้งปี โดยกำหนดให้หน่วยบริการเบิกวัคซีนผ่านระบบ VMI เป็น Routine จำนวน 320,000 โดส และวัคซีนสำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่เหลือและผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษ จำนวน 4,490,000 โดส จัดสรรแก่หน่วยบริการในช่วงรณรงค์ (วันที่ 1 พฤษภาคม - 31 สิงหาคม 2568)

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจัดส่งเป้าหมายรายหน่วยบริการให้แก่ องค์การเภสัชกรรม (GPO) เพื่อกระจายวัคซีนสำหรับช่วงรณรงค์ ตามจำนวนวัคซีนที่หน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้รับจัดสรร โดยกำหนดจัดส่งวัคซีนไข้หวัดใหญ่ให้หน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ดังนี้

งวดแรก : ร้อยละ 35 ของวัคซีนที่ได้รับจัดสรรทั้งหมด ภายในเดือนเมษายน 2568

งวดที่ 2 : ร้อยละ 45 ของวัคซีนที่ได้รับจัดสรรทั้งหมด ภายในเดือนพฤษภาคม 2568

งวดที่ 3 : หน่วยบริการจะได้รับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ที่เหลือจากจำนวนวัคซีนที่ได้รับจัดสรร

(เป้าหมาย) ภายในเดือนมิถุนายน 2568 โดย สปสช.เขต พิจารณาปรับเปลี่ยนภายในเขต โดยใช้ข้อมูล การเข้ารับบริการของประชาชนกลุ่มเสี่ยงและ ผลงานการให้บริการจริงประกอบการพิจารณา

2) การกระจายวัคซีนในบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ

กรมควบคุมโรค โดยกองโรคติดต่อทั่วไป ได้จัดหาวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ ปี 2568 จำนวน 933,380 โดส ซึ่งแผนการจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ ปี 2568 โดยการกระจายวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้กับหน่วยบริการสาธารณสุข กำหนดจัดส่งวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้หน่วยบริการ 1 รอบ ในช่วงเดือนเมษายน 2568 และจะมีการแจ้งรายละเอียดต่อไป

5.1.2 การเตรียมการในสถานบริการ

5.1.2.1 สํารวจกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลแม่ข่าย

ขอให้ทุกโรงพยาบาลแม่ข่ายสำรวจกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อวางแผนให้วัคซีนตามจำนวนที่ได้รับจัดสรร โดยการเข้ารับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ต้องเป็นไปตามความสมัครใจของกลุ่มเป้าหมาย และให้ประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนประชาชนให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีน รวมถึงประโยชน์และภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้จากการฉีดวัคซีน ทั้งนี้ การให้บริการวัคซีนต้องยึดหลักความปลอดภัยของประชาชนผู้รับวัคซีนเป็นสำคัญ

5.1.2.2 วิธีการบริหารจัดการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปีงบประมาณ 2568 ภายใต้ Krungthai Digital Health Platform ผ่าน Application เป๋าตัง (Health Wallet/Hospital Portal) มีแนวทางการดำเนินงาน โดยหน่วยบริการประจำ หน่วยบริการปฐมภูมิ และเครือข่ายหน่วยบริการ (รพ.สต.) กำหนดแผนการฉีดวัคซีน ตามกำหนดวันรณรงค์ฯ และการเข้ารับบริการ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงเป้าหมาย สำหรับประชากรไทยกลุ่มเสี่ยง สามารถเข้ารับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลได้ตามกำหนดวันรณรงค์ ซึ่งผู้ที่มาขอรับบริการก่อนจะได้สิทธิฉีดวัคซีนก่อน (First Come First Serve) จนกว่าวัคซีนที่ได้รับการจัดสรรหมด ทั้งนี้ ประชาชนอาจมีการประสานกับหน่วยบริการก่อนการเข้ารับบริการ เพื่อความสะดวกของการจัดบริการ

หมายเหตุ สิทธิการเข้ารับบริการเป็นไปตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด

5.1.2.3 การจัดเตรียมอุปกรณ์วัคซีนและระบบล็อกโซ่ความเย็น

1) การเบิกและการรับวัคซีน การเตรียมอุปกรณ์ระบบล็อกโซ่ความเย็นให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติปกติ ตามมาตรฐานการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

2) การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการวัคซีนในและนอกสถานบริการ ได้แก่ เข็มฉีดยา กระบอกฉีดยา พลาสเตอร์ กระติกสำหรับใส่วัคซีน สำลี แอลกอฮอล์ ยาแก้ปวดลดไข้ และควรจัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยชีวิต (Emergency Kits) และส่งต่อได้ภายใน 15 นาที ตามมาตรฐานการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

5.1.2.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการ

เพื่อความสะดวกในการให้บริการ ขอให้หน่วยบริการจัดทำแผนการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่แก่กลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดวัน เวลา สถานที่ให้วัคซีน ตามช่วงเวลารณรงค์ที่กำหนด ทั้งนี้ หน่วยบริการสามารถพิจารณาจัดรูปแบบการให้บริการให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และสามารถบูรณาการการบริหารจัดการวัคซีนภายใต้ระบบสุขภาพระดับอำเภอ (District Health System) และ/หรือ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพอำเภอ (District Health Board: DHB) โดยขอให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการให้บริการวัคซีนอย่างเคร่งครัด

5.2 การปฏิบัติงานในวันณรงค์

5.2.1 การเตรียมการก่อนให้วัคซีน

1. จัดเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอและพร้อมใช้งาน ได้แก่ วัคซีน อุปกรณ์ฉีดยา อุปกรณ์กักชีพเบื้องต้น แบบบันทึกข้อมูล แบบคัดกรอง เอกสารแนะนำความรู้ และอื่นๆ
2. ขอให้สถานบริการบริหารจัดการช่วงเวลาการให้บริการ จำนวนผู้มารับบริการ การจัดสถานที่ เพื่อลดความแออัดของการมารวมตัวของประชากรจำนวนมาก และปฏิบัติตามมาตรการป้องกันควบคุมโรคอื่นๆ ที่ทางกระทรวงสาธารณสุขกำหนด รวมทั้งหน่วยบริการที่จัดบริการแบบเคลื่อนที่ให้ปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน โดยการให้บริการเชิงรุก หรือกระจายการให้บริการในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อลดการรวมตัวและความแออัดในการให้บริการ โดยจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ หรือทีมเคลื่อนที่เร็วในการให้บริการแก่ประชากรกลุ่มเสี่ยงในบางกลุ่ม หรือบางกรณี เช่น ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้สูงอายุ เป็นต้น
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้วัคซีนควรผ่านการอบรมมีประสบการณ์ในการให้วัคซีน และได้ทบทวนแนวปฏิบัติของโครงการจนเข้าใจ เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

5.2.2 ตรวจสอบว่าผู้รับบริการอยู่ในกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ถ้าเป็นกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวแล้วมีข้อห้ามการให้วัคซีนหรือไม่

ข้อห้ามในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ ได้แก่

- มีประวัติแพ้ไข่ไก่อย่างรุนแรง**
- เคยแพ้วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่รุนแรง หรือแพ้สารประกอบอื่นๆ ในวัคซีนอย่างรุนแรง**
- กำลังมีไข้หรือกำลังเจ็บป่วยเฉียบพลัน
- เพิ่งหายจากการเจ็บป่วยเฉียบพลันมาไม่เกิน 7 วัน
- เพิ่งมานอนรักษาตัวและออกจากโรงพยาบาลไม่เกิน 14 วัน
- ยังมีโรคประจำตัวเรื้อรังที่มีอาการกำเริบ เช่น เจ็บแน่นหน้าอก ใจสั่น หอบเหนื่อย หรือยังควบคุมอาการของโรคไม่ได้
- ขณะตั้งครรภ์มีภาวะครรภ์เสี่ยงสูง เช่น มีภาวะ Toxic goiter, Pre - eclampsia, Eclampsia หรือ เคยมีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์

****อาการแพ้อย่างรุนแรง** เช่น หายใจไม่สะดวก เสียงแหบ หรือหายใจเสียงดัง ลมพิษ ชีตขาว อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็ว หรือเวียนศีรษะ

ข้อแนะนำ

- ให้ผู้รับบริการกรอกข้อมูลในแบบสอบถามผู้มารับบริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลให้ครบถ้วน และให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบซ้ำแล้วเก็บไว้ที่สถานบริการ
- หากผู้รับบริการมีไข้ มีอาการเจ็บป่วยที่อาการไม่น่าวางใจ เป็นผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรังที่ไม่สามารถควบคุมอาการได้ หรือกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะครรภ์เสี่ยงสูง/เคยมีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ ควรปรึกษาแพทย์ก่อนการฉีดวัคซีน
- ทั้งนี้หากมีข้อสงสัยอื่นๆ ให้ปรึกษาแพทย์ก่อนการฉีดวัคซีนทุกครั้ง

5.2.3 ชี้แจงให้ผู้รับบริการทราบถึงความจำเป็น ประโยชน์ของการให้วัคซีนและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้และให้ผู้รับบริการพิจารณาตัดสินใจในการรับบริการ

ก่อนการให้บริการต้องแจ้งให้ผู้รับบริการทราบข้อมูลตามเอกสารข้อความรู้เรื่องวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ เมื่อได้รับทราบเหตุผลความจำเป็นรวมทั้งภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นแล้ว ให้เวลาผู้รับบริการตัดสินใจในการรับวัคซีนโดยสมัครใจไม่เร่งรัดเวลาในการรับวัคซีน โดยผู้รับบริการอาจมาขอรับวัคซีนภายหลังได้

5.2.4 ฉีดวัคซีนให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการรับวัคซีน

วิธีการฉีด

- ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ (Intramuscular route: IM) ในผู้ใหญ่ฉีดที่บริเวณต้นแขนและในเด็กเล็กฉีดที่หน้าขา
- การฉีดวัคซีนให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคทุกประการ

ขนาดวัคซีน

- ผู้ใหญ่และเด็กอายุ 3 ปีขึ้นไป ฉีดขนาดโดสละ 0.5 ซีซี
- เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ฉีดขนาดโดสละ 0.25 ซีซี

จำนวนเข็มที่ฉีด

- เด็กตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไปและผู้ใหญ่ฉีดจำนวน 1 เข็ม
- เด็กต่ำกว่า 9 ปีที่ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่มาก่อน ในปีแรกต้องฉีดจำนวน 2 เข็ม (ห่างกัน 4 สัปดาห์) และในปีต่อไป ให้ฉีดปีละ 1 เข็มทั้งกรณีที่เป็นวัคซีนสายพันธุ์เดียวกันหรือเปลี่ยนสายพันธุ์ในวัคซีน (หากในปีแรกได้ฉีดไปเพียง 1 เข็ม ในปีถัดมาให้ฉีด 2 เข็ม จากนั้นจึงฉีดต่อปีละ 1 เข็มตามปกติ)

5.2.5 การดูแลรักษาวัคซีนในขณะที่ให้บริการ

- ควรให้บริการในที่ร่ม
- เก็บวัคซีนในกระติกหรือกล่องโฟมที่มีอุณหภูมิอยู่ในช่วง +2 ถึง +8 องศาเซลเซียส
- วางขวดวัคซีนให้ตั้งตรง
- ห้ามวางขวดวัคซีนสัมผัสกับ Icepack หรือน้ำแข็งโดยตรง
- ห้ามปักเข็มคาขวดวัคซีน ในระหว่างรอบริการ
- กรณีวัคซีนชนิด Multiple Dose หลังเปิดใช้แล้วไม่ควรเก็บไว้นานเกิน 8 ชั่วโมง และกรณีวัคซีนชนิด Single Dose ควรใช้ทันทีหลังเปิด
- เปิดกระติกเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและปิดฝาให้สนิท

5.2.6 การเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์ ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI)

❖ **นิยามการเฝ้าระวัง “เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค” (Adverse Events Following Immunization: AEFI)** หมายถึง เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค อาจเป็นอาการไม่สบายหรือมีผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการผิดปกติ โดยไม่จำเป็นต้องมีสาเหตุจากการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค อาการส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นภายใน 30 วัน ภายหลังจากการได้รับวัคซีน

❖ **คำแนะนำในการเฝ้าระวัง “เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค” ให้ผู้รับวัคซีนพักสังเกตอาการ 30 นาที ภายหลังฉีดวัคซีนในบริเวณที่จัดเตรียมไว้ให้บริการ** เพื่อสังเกตอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นได้ การเกิดผลข้างเคียงที่เป็นเพราะอาการแพ้ที่รุนแรง (Anaphylaxis) มักเกิดขึ้นเร็วภายใน 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน หากพบอาการไม่พึงประสงค์หลังได้รับวัคซีนให้นำเข้าสู่การรักษา และพิจารณาส่งต่อหากเกินศักยภาพของสถานพยาบาล

❖ **อาการไม่พึงประสงค์ของวัคซีนที่ไม่รุนแรง หรือผลข้างเคียงที่พบบ่อยจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่** พบประมาณร้อยละ 1 – 10 ได้แก่ อาการเฉพาะที่ เช่น ปวด บวม แดง เจ็บบริเวณที่ฉีด อาการทั่วไป เช่น ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดข้อ มีไข้ต่ำๆ คลื่นไส้ ส่วนใหญ่อาการเหล่านี้ มักหายได้เองภายใน 1 – 3 วัน และสามารถบรรเทาอาการได้ด้วยการประคบเย็นบริเวณที่ฉีด หรือรับประทานยาแก้ปวดลดไข้ (เช่น พาราเซตามอล) เพื่อบรรเทาอาการปวดและลดไข้ได้

❖ **อาการไม่พึงประสงค์ของวัคซีนที่รุนแรง หรือผลข้างเคียงที่เป็นอันตรายจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่** เป็นอาการที่พบได้ยากและพบได้น้อยมาก ได้แก่

- **อาการแพ้อย่างรุนแรง (Anaphylaxis)** มักจะเกิดขึ้นภายในไม่กี่นาทีถึง 2 – 3 ชั่วโมงหลังจากได้รับวัคซีน อาการที่สังเกต ได้แก่ มีผื่นลมพิษขึ้นตามตัว คันที่ผิวหนัง บวมรอบดวงตาหรือริมฝีปากหรือตามหน้า และลำคอ หายใจลำบากหรือหายใจไม่ออก วิงเวียน ใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว เป็นลม เหงื่อออกมาก ชีพจรเบา ช็อก เป็นต้น

- อาการทางระบบประสาทและสมอง มีรายงานแต่เกิดได้น้อยมาก ประมาณ 1 ในล้าน ได้แก่ กล้ามเนื้ออ่อนแรง (Guillain - Barré syndrome: GBS) ปากเบี้ยวหน้าเบี้ยว (Bell's palsy) อาการตัวอ่อน (Hypotonic hyporesponsive episode: HHE) เป็นต้น หากเกิดอาการดังต่อไปนี้ ควรพบแพทย์หรือผู้ให้บริการทราบ เพื่อประเมินอาการทันที

❖ การแจ้งให้ผู้รับวัคซีนทราบสถานที่และวิธีติดต่อสถานบริการ

ผู้ให้บริการควรแจ้งสถานที่และวิธีการติดต่อสถานบริการในกรณีที่ผู้รับบริการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนใน 30 วัน และในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการรายงานผ่านระบบ AEFI System DDC (<https://eventbased-doe.moph.go.th/aeifi/>) และสอบสวนเหตุการณ์ตามแนวทางที่กองระบาดวิทยากำหนด รวมถึงการช่วยเหลือเยียวยาเบื้องต้นตามสมควรและทันที่

5.3 การปฏิบัติงานหลังรณรงค์

5.3.1 ติดตามผลการรณรงค์

5.3.1.1 หน่วยบริการบันทึกผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ดังนี้

1) สำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยง และผู้ต้องชั่งระหว่างต้องโทษในเรือนจำ ให้หน่วยบริการรายงานผลการให้บริการวัคซีนรายบุคคลผ่านระบบ Krungthai Digital Health Platform ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ภายในเดือนกันยายน 2568

2) สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ขอให้หน่วยบริการรวบรวมข้อมูลผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ แบบสรุปผลรวม (Summary Records) พร้อมไฟล์เอกสารรายชื่อผู้ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ตามแบบฟอร์มบัญชีรายชื่อบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 รายละเอียดตามแบบฟอร์มในภาคผนวกที่ 2 และสรุปส่งข้อมูลให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กรณีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หากอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานครส่งข้อมูลให้ผ่านต้นสังกัดสำนักอนามัย/สำนักงานการแพทย์ และหากอยู่นอกสังกัดกรุงเทพมหานครส่งข้อมูลให้สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง เพื่อรายงานผลพร้อมแนบรายชื่อบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 ผ่านระบบรายงานการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU) ของกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรคทาง <http://vflu.ddc.moph.go.th/index.php> และอาจพิจารณาบันทึกเพิ่มเติมผลการให้บริการวัคซีนรายบุคคลผ่าน MOPH Claim หรือฐานข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (43 แฟ้ม) ในแฟ้มงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (EPI) ภายในเดือนกันยายน 2568

3) สำหรับเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ ขอให้หน่วยบริการฉีดวัคซีนสรุปและส่งข้อมูลผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในเรือนจำ แบบสรุปผลรวม (Summary Records) ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานงานให้บริการวัคซีนในเรือนจำ เพื่อรวบรวมส่งข้อมูลให้กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ รายงานผ่านระบบรายงานการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU) ของกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค ทาง <http://vflu.ddc.moph.go.th/index.php> ภายในเดือนสิงหาคม 2568

5.3.1.2 หน่วยงานกำกับติดตามและรายงานการให้บริการในภาพรวมผ่านระบบรายงานการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU)

การกำกับติดตามและรายงานการให้บริการในภาพรวมผ่านระบบรายงานการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU) ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานนาย/สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง และกองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

1) สำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ ภายหลังหน่วยบริการให้วัคซีนเสร็จสิ้นและรายงานผลการให้บริการในระบบ ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กำกับติดตามผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของหน่วยบริการ/สถานบริการทุกแห่งภาครัฐ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยบริการเอกชนในระบบ UC และกรณีพื้นที่กรุงเทพมหานคร หากอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานครส่งข้อมูลให้ผ่านต้นสังกัดสำนักงานนาย/สำนักงานการแพทย์ และหากอยู่นอกสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กำกับติดตามผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ เพื่อให้หน่วยบริการรายงานผลการให้บริการรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 ผ่านระบบ Krungthai Digital Health Platform ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ให้เสร็จสิ้นภายในเดือนตุลาคม 2568

2) สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ภายหลังหน่วยบริการให้วัคซีนเสร็จสิ้นให้รายงานผลการให้บริการ ดังนี้

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/กรุงเทพมหานคร รวบรวมข้อมูลผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568 แบบสรุปผลรวม (Summary Records) พร้อมบัญชีรายชื่อบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 รายละเอียดตามแบบฟอร์มในภาคผนวกที่ 2 ของหน่วยบริการ/สถานบริการทุกแห่งภาครัฐ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยบริการเอกชนในระบบ UC และกรณีพื้นที่กรุงเทพมหานคร หากอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานครส่งข้อมูลให้ผ่านต้นสังกัดสำนักงานนาย/สำนักงานการแพทย์ และหากอยู่นอกสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุขส่งข้อมูลให้สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง พร้อมทั้งรายงานผลและแนบรายชื่อบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 ผ่านระบบการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU) ของกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค ทาง <http://vflu.ddc.moph.go.th/index.php> ภายในเดือนตุลาคม 2568

2. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคและสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ให้กำกับติดตาม รายงานผลในระบบรายงานผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของจังหวัดในเขตรับผิดชอบ ทั้งใน และนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้ครบถ้วน พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลผลการให้บริการ ของสำนักงานป้องกัน ควบคุมโรคและสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมืองของตนเอง แบบสรุปผลรวม (Summary Records) พร้อมบัญชีรายชื่อ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 ในกรณีกรุงเทพมหานคร หน่วยงานอยู่นอกสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กำกับติดตามพร้อมทั้งรายงานผล และแนบบัญชีบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 ผ่านทางเว็บไซต์ กองโรคติดต่อทั่วไป <http://vflu.ddc.moph.go.th/index.php> รวมทั้งสรุปรายงานดังกล่าวส่งไปยังกองโรคติดต่อทั่วไป รายละเอียดตามแบบฟอร์มในภาคผนวกที่ 2 ภายในเดือนตุลาคม 2568

3) สำหรับเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ ขอให้กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์รวบรวมข้อมูลผลการ ให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในเรือนจำทั่วประเทศ แบบสรุปผลรวม (Summary Records) จากหน่วยบริการใน เรือนจำ พร้อมทั้งรายงานผ่านระบบรายงานการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (DDC FLU) ของกองโรคติดต่อ ทั่วไป กรมควบคุมโรค ทาง <http://vflu.ddc.moph.go.th/index.php> ภายในเดือนสิงหาคม 2568 ทั้งนี้ ขอให้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/สำนักงานป้องกันควบคุมโรค/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กำกับติดตาม ผลการให้บริการในระบบดังกล่าวต่อไป

กรมควบคุมโรค/สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สรุปผลการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ประจำปี และแจ้งกลับไปยังกองตรวจราชการเขตสุขภาพ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กรมราชทัณฑ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.3.2 การติดตามให้วัคซีนแก่กลุ่มเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในระดับพื้นที่ให้บริการควรตรวจสอบประชากรกลุ่มเป้าหมายที่มีรายชื่อ ตามทะเบียนกลุ่มเป้าหมายที่สำรวจในพื้นที่และยังไม่ได้รับบริการ วางแผนติดตามและดำเนินการเก็บตก ให้วัคซีนภายใน 1 เดือน หลังช่วงที่มีการให้บริการแบบเข้มข้น หรือตามแผนปฏิบัติการของแต่ละพื้นที่

5.3.4 การสนับสนุนค่าการจัดบริการวัคซีน

การสนับสนุนค่าการจัดบริการวัคซีน ปี 2568 มีหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายตามแนวทางการบริหารการให้ วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี 2568 ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยการชดเชยค่าบริการ วัคซีนไข้หวัดใหญ่ สำหรับประชากรไทยกลุ่มเสี่ยงและผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ จ่ายแบบเหมาจ่ายอัตรา 20 บาทต่อครั้ง รายละเอียดเป็นไปตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1 ข้อคำถามในการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

Q: เป้าหมายกลุ่มเสี่ยงที่ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

A: กลุ่มเสี่ยงที่ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ที่กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประกอบด้วย

- บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความเสี่ยงต่อการสัมผัสโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ได้รับการสนับสนุนวัคซีนจากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ได้รับการสนับสนุนวัคซีนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ อายุครรภ์ที่แนะนำ 12 – 20 สัปดาห์ ทั้งนี้ สามารถให้ได้ตลอดการตั้งครรภ์ (ให้บริการตลอดทั้งปี) เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปีทุกคน ผู้มีโรคเรื้อรัง ดังนี้ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจ หลอดเลือดสมอง ไตวาย ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด และเบาหวาน บุคคลที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ โรคธาลัสซีเมียและผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีอาการ) และโรคอ้วน (น้ำหนัก >100 กิโลกรัม หรือ BMI >35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร)
- เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานสนับสนุนวัคซีน แก่ผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ และกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนวัคซีนแก่เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ)

และในปี 2566 มีการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในกลุ่มเพิ่มเติม โดยสำนักงานประกันสังคมได้จัดให้มีการบริการในกลุ่มผู้ประกันตนที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป (ทั้งที่มีโรคประจำตัวและไม่มีโรคประจำตัว) โดยสำนักงานประกันสังคมเป็นผู้รับผิดชอบ จะจ่ายค่าบริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้แก่สถานพยาบาล/หน่วยบริการ เป็นผู้จัดซื้อวัคซีน เพื่อให้บริการกลุ่มเป้าหมาย

Q: สายพันธุ์วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

A: เชื้อสายพันธุ์วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่จะมีความแตกต่างกันในแต่ละปี โดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) จะเป็นผู้กำหนดสายพันธุ์ของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ที่จะนำมาผลิตวัคซีน โดยวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ในช่วงรณรงค์สำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยงปี 2568 ใช้วัคซีนซีกโลกใต้ ประกอบด้วยไวรัส 3 สายพันธุ์ ดังนี้

Egg-based Vaccines

- an A/Victoria/4897/2022 (H1N1)pdm09-like virus;

- an A/Croatia/10136RV/2023 (H3N2)-like virus; and
- a B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria lineage)-like virus.

หรือ Cell culture-, recombinant protein- or nucleic acid-based vaccines

- an A/Wisconsin/67/2022 (H1N1)pdm09-like virus;
- an A/District of Columbia/27/2023 (H3N2)-like virus; and
- a B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria lineage)-like virus.

และสำหรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข แบบ 4 สายพันธุ์ จะมีสายพันธุ์เพิ่มเติม 1 สายพันธุ์ ได้แก่ a B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata lineage)-like virus. โดยสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ขององค์การอนามัยโลก <https://www.who.int/> หรือ <https://www.who.int/publications/m/item/recommended-composition-of-influenza-virus-vaccines-for-use-in-the-2025-southern-hemisphere-influenza-season>

Q: วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่มีความปลอดภัยเพียงใด โดยเฉพาะในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์

A: มีการใช้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่มานานหลายทศวรรษ และมีการศึกษาหลายการศึกษาที่แสดงว่าวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่มีความปลอดภัยสูง เช่น ข้อมูลในสหรัฐอเมริกา ภายหลังจากการติดตามผู้ที่ได้รับวัคซีนภายหลังวัคซีนขึ้นทะเบียนเป็นเวลา 15 ปี พบว่ามีการใช้วัคซีนในประชาชนมากกว่า 750 ล้านโดส และผลการติดตามด้านความปลอดภัยยังคงยืนยันความปลอดภัยของวัคซีนได้ดี และในหลายประเทศ มีการฉีดวัคซีนอย่างแพร่หลายตามทางสรรพสินค้าทั่วไป

สำหรับข้อมูลความปลอดภัยในหญิงตั้งครรภ์เช่นเดียวกัน ถือว่ามีความปลอดภัยสูง จากการศึกษาในสหรัฐอเมริกา บังคลาเทศ และอีกหลายประเทศ ให้ผลการศึกษาสอดคล้องกันว่าสามารถให้วัคซีนชนิดนี้แก่หญิงตั้งครรภ์ได้อย่างปลอดภัยและไม่มีผลกระทบต่อทารกในครรภ์ (วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่มีความปลอดภัยสูงใกล้เคียงกับวัคซีน dT หรือ TT ที่ให้บริการปกติในหญิงตั้งครรภ์) และข้อมูลในประเทศไทยยังไม่มีรายงานอาการข้างเคียงภายหลังได้รับวัคซีนที่รุนแรง ทั้งนี้ สอดคล้องกับข้อมูลขององค์การอนามัยโลกที่แนะนำให้หญิงตั้งครรภ์เป็นกลุ่มที่อยู่ในลำดับความสำคัญสูงสุดที่ควรได้รับวัคซีนและรับรองว่าวัคซีนชนิดนี้มีความปลอดภัยสูง โดยองค์การอนามัยโลกได้แนะนำให้บริการแก่หญิงตั้งครรภ์ได้ทุกอายุครรภ์ รวมถึงหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะครรภ์เสี่ยงสูง หรือเคยมีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์

Q: การให้วัคซีนในหญิงตั้งครรภ์จะได้รับประโยชน์ในด้านใดบ้าง

A: หญิงตั้งครรภ์

- ช่วยป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในหญิงตั้งครรภ์ได้ โดยมีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยร้อยละ 40 - 60 และสามารถลดการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาลได้ ร้อยละ 40
- ภูมิคุ้มกันจากแม่สามารถถ่ายทอดไปยังทารก ทำให้ทารกหลังคลอดที่มีอายุต่ำกว่า 6 เดือน มีภูมิคุ้มกันและมีโอกาสป่วยน้อยลง

Q: หากฉีดวัคซีนไปแล้ว มารู้อีกภายหลังว่าตั้งครรภ์ จะเกิดผลเสียอย่างไร

A: การตั้งครรภ์ไม่เป็นข้อห้ามในการฉีดวัคซีนสามารถให้ได้ในหญิงตั้งครรภ์ทุกอายุครรภ์ แต่ในประเทศไทย แนะนำให้วัคซีนแก่หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ ที่อายุครรภ์ 12 – 20 สัปดาห์ เพราะมีโอกาสเสี่ยงต่อโรครุนแรง หากติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ช่วงครรภ์แรก (ยกเว้นกรณีมีการระบาดสามารถฉีดได้ทุกอายุครรภ์)

Q: ฉีดวัคซีนไปแล้ว สามารถให้นมบุตรได้หรือไม่

A: สามารถให้นมบุตรได้

Q: เด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน ยังไม่สามารถฉีดวัคซีนได้ หากมีโรคประจำตัวที่ทำให้เสี่ยงต่อการป่วยด้วย ไข้หวัดใหญ่อย่างรุนแรง เช่น เป็นโรคปอด โรคหัวใจ จะทำอย่างไร

A: เด็กเล็กมีโอกาสเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ที่รุนแรงมากได้ แต่วัคซีนยังไม่มี การรับรองให้ใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน ดังนั้นการป้องกันไข้หวัดใหญ่ที่สำคัญในกลุ่มนี้ คือ การตัดโอกาสที่เด็กจะได้รับเชื้อ เช่น การแยกเลี้ยงเด็ก ไม่พาไปคลุกคลีกับคนหมู่มาก ระวังรักษาสุขอนามัยของผู้เลี้ยงดู การฉีดวัคซีนในผู้เลี้ยงดู และผู้ใหญ่ ทุกคนในบ้าน นอกจากนี้พบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับวัคซีน (ที่อายุครรภ์ 12 – 20 สัปดาห์) ภูมิคุ้มกันจากแม่ สามารถถ่ายทอดสู่ทารกในครรภ์และปกป้องลูกหลังคลอดประมาณ 6 เดือน

Q: เด็กที่แข็งแรงดี และอายุมากกว่า 2 ปี ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่ สปสช. จัดหาวัคซีนให้ ควรได้รับการฉีด วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่หรือไม่

A: การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ที่ผ่านมา มักเริ่มมาจากการระบาดในโรงเรียน แล้วนำเชื้อไปแพร่ต่อ ในครอบครัวและชุมชน ดังนั้น การป้องกันเด็กวัยเรียนทุกคนจากการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ จะช่วยลดการระบาด ในชุมชนได้ด้วย แต่เนื่องจาก สปสช. มีงบประมาณจำกัดเพื่อจัดหาวัคซีนนี้ให้กับประชาชนทุกกลุ่มอายุ จึงกำหนดให้กลุ่มที่มีโอกาสเกิดอาการรุนแรงหรือเสียชีวิตหากติดเชื้อไข้หวัดใหญ่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก

สำหรับเด็กอายุมากกว่า 2 ปี ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่ สปสข. จัดหาวัคซีนให้หากผู้ปกครองสามารถซื้อวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลให้แก่บุตรหลานได้ก็จะเป็นผลดีทั้งกับตัวเด็กเองและบุคคลในครอบครัวตลอดจนชุมชนที่อยู่อาศัย วัคซีนนี้มีประสิทธิภาพดี และมีความปลอดภัยในเด็กที่แข็งแรงดี สามารถฉีดวัคซีนได้ตลอดปี แต่ช่วงที่ได้ประโยชน์ดีที่สุดคือช่วงก่อนเข้าหน้าฝนหรือก่อนเข้าหน้าหนาว โดยควรฉีดก่อนที่จะเปิดภาคเรียน

Q: ถ้าเคยฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลในปีที่ผ่านมาแล้ว จำเป็นต้องฉีดวัคซีนนี้ซ้ำในปีนี้อีกหรือไม่ เพราะอะไร

A: ผู้ที่เคยฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลในปีที่ผ่านมาแล้ว ยังจำเป็นต้องฉีดวัคซีนนี้ซ้ำ เนื่องจาก

- ภูมิคุ้มกันโรคจากการฉีดวัคซีน จะลดตามธรรมชาติหลังจาก 1 ปี ไปแล้ว ซึ่งอาจจะทำให้ปกป้องร่างกายจากเชื้อไข้หวัดใหญ่ไม่ได้
- กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ จึงควรได้รับการฉีดวัคซีนซ้ำ
- จากผลการศึกษาเมื่อปี 2556 พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ มี Seroconversion rate ต่อโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ชนิด A (H1N1) ประมาณร้อยละ 60 - 70 การให้วัคซีนซ้ำในกลุ่มเป้าหมายที่เคยได้รับวัคซีนจะช่วยกระตุ้นระดับภูมิคุ้มกันให้สูงขึ้น

Q: ผู้ที่เคยฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลในปีที่ผ่านมา และเคยมีอาการไข้ ปวดบริเวณที่ฉีดหรือผื่นคันเป็นลมพิษหลังฉีด จะสามารถฉีดซ้ำในปีนี้ได้หรือไม่ ถ้าฉีดวัคซีนซ้ำจะมีอาการดังกล่าวรุนแรงมากขึ้นหรือไม่

A: สามารถฉีดซ้ำได้ เพราะอาการไข้และปวดบวมบริเวณที่ฉีดเป็นอาการไม่รุนแรงที่พบได้ และไม่ได้เป็นข้อห้ามในการฉีดวัคซีนดังกล่าว นอกจากนี้ความรุนแรงของอาการที่พบไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่ฉีด การฉีดซ้ำในปีต่อมาไม่ได้ทำให้ผลข้างเคียงมีมากขึ้น อาการไม่พึงประสงค์ดังกล่าวสามารถป้องกันได้โดยการรับประทานยาพาราเซตามอลหลังได้รับวัคซีน

ส่วนอาการลมพิษ หรืออาการรุนแรงหายใจไม่ออก ที่เกิดขึ้นรวดเร็วภายใน 1 ชั่วโมงหลังฉีดเข็มก่อนถือเป็นอาการที่เข้าข่ายแพ้รุนแรง และไม่ควรฉีดวัคซีนซ้ำ แต่หากเป็นผื่นหรือลมพิษที่เกิดภายหลังฉีดเป็นเวลานานหลายชั่วโมงหรือเป็นวันมักไม่รุนแรง สามารถให้ฉีดวัคซีนซ้ำได้ อย่างไรก็ตามต้องเฝ้าสังเกตอาการข้างเคียงภายหลังได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที และเมื่อกลับบ้านจะต้องดูแลอย่างใกล้ชิดอย่างน้อย 2 วัน เจ้าหน้าที่ควรสอบถามอาการเหล่านี้ก่อนฉีดวัคซีน เพื่อจะได้เฝ้าสังเกตอาการใกล้ชิด

ภาคผนวกที่ 2 เอกสารและแบบฟอร์มการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ตามฤดูกาล ปี 2568

1. เอกสารในการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สำหรับบุคลากรและประชาชนกลุ่มเสี่ยง

1.1 เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน ไข้หวัดใหญ่ ป้องกันได้ด้วย “วัคซีน”

โรคไข้หวัดใหญ่คืออะไร
ไข้หวัดใหญ่ เกิดจากการติดเชื้อไวรัส
อินฟลูเอนซ่า ซึ่งมีการระบาดเป็นช่วงๆ ในหน้าฝน
และหน้าหนาว เป็นเชื้อที่มีโอกาสกลายพันธุ์เป็น
สายพันธุ์ใหม่ที่รุนแรงได้

การติดต่อ
โรคไข้หวัดใหญ่สามารถแพร่กระจายเชื้อได้ทางการหายใจ ไอ จาม

อาการของโรคไข้หวัดใหญ่
อาการโดยทั่วไปจะคล้ายไข้หวัดจากเชื้ออื่น ๆ ทั่วไป แต่มี
โอกาสที่จะมีอาการรุนแรง มีไข้ และเกิดโรคแทรกซ้อนได้มากกว่า ผู้ป่วย
จะมีน้ำมูกไหล ไอ เจ็บคอ มีไข้สูง ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยตามตัว
โดยทั่วไปจะมีอาการ 2-3 วัน แต่บางรายอาจมีอาการรุนแรง เช่น
ปอดบวม และจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล หลังจากหาย
อาจมีอาการอ่อนเพลียมีนงงไปอีกหลายสัปดาห์

วัคซีนไข้หวัดใหญ่...กับเรื่องที่เราควรรู้
วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่คืออะไร
วัคซีนไข้หวัดใหญ่เป็นวัคซีนชนิดฉีด ผลผลิตจากเชื้อที่ตายแล้ว
โดยผ่านกระบวนการผลิตที่มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูง
ในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ แต่ผู้ฉีดวัคซีนแล้วยังอาจเป็นไข้หวัดใหญ่ได้
แต่อาการจะน้อยลง วัคซีนไข้หวัดใหญ่ ไม่ป้องกันไข้หวัดทั่วไปที่เกิด
จากเชื้ออื่น ๆ

ใครควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่
กลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งควรได้รับการฉีดวัคซีน
ประกอบด้วย

- บุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย
- หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์ที่แนะนำ 12-20 สัปดาห์
(สามารถให้ตลอดการตั้งครรภ์)
- เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปี
- ผู้ที่มีโรคเรื้อรัง คือ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจ
หลอดเลือดสมอง ไตวาย มะเร็งที่กำลังให้เคมีบำบัด
เบาหวาน
- บุคคลที่มีอายุ 65 ปี ขึ้นไป
- ผู้พิการทางสมองช่วยเหลือตัวเองไม่ได้
- โรคธาลัสซีเมีย ภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมถึงผู้ติดเชื้อเอชไอวี
ที่มีอาการ)
- ผู้ที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 100 กิโลกรัมหรือ BMI ตั้งแต่ 35 kg/m²

ควรฉีดวัคซีนเมื่อไร
วัคซีนไข้หวัดใหญ่สามารถฉีดได้ตลอดปี แต่ช่วงเวลาที่เหมาะสม
คือ ก่อนฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม) และก่อนฤดูหนาว (เดือนตุลาคม)
เนื่องจากเป็นช่วงที่เริ่มมีการระบาด

“วัคซีน” ต้องฉีดซ้ำหรือไม่
วัคซีนนี้ต้องฉีดซ้ำทุก 1 ปี ถ้าต้องการป้องกันอย่างต่อเนื่อง
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ปี ที่รับการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ เป็นปีแรก
ควรได้รับ 2 เข็ม โดยเข็มที่ 2 ห่างจากเข็มแรก 4 สัปดาห์

สังเกตอาการข้างเคียง
วัคซีนทุกชนิดสามารถทำให้เกิดอาการข้างเคียงได้ สำหรับ
วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่อาจมีอาการบวมแดงบริเวณที่ฉีด มีไข้
ปวดเมื่อย มักจะเริ่มไม่นานหลังฉีด อาการดังกล่าวควรหายภายใน 1-2 วัน
การแพ้ถึงขั้นเป็นอันตรายต่อชีวิตมีน้อยมาก ถ้าหากเกิดขึ้นจะปรากฏ
ภายใน 2 -3 นาที ถึง 2-3 ชั่วโมงหลังฉีด โดยอาจมีอาการหายใจ
ไม่สะดวก เสียงแหบ หรือหายใจมีเสียงดัง ลมพิษ ชีตขาว อ่อนเพลีย หัวใจ
เต้นเร็ว วิงเวียนศีรษะ หน้ามืด เป็นลม หมดสติ

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีด
ให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม
หากมีอาการรุนแรง หรือเป็นมาก ควรปรึกษาแพทย์ทันที และแจ้งอาการ
ให้ทราบโดยละเอียด

ฉีดวัคซีนแล้วเกิดอาการข้างเคียงอย่างไร
หลังรับการฉีดวัคซีนควรเฝ้าระวังสังเกตอาการข้างเคียงในสถาน
พยาบาลอย่างน้อย 30 นาที เมื่อกลับไปบ้าน ควรเฝ้าดูต่อไปอีก 2 วัน
หากมีอาการข้างเคียง ควรแจ้งให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนรับการฉีดวัคซีน
ครั้งต่อไป

**ใครไม่ควรฉีดวัคซีนหรือควรเลื่อนการฉีดวัคซีนป้องกันโรค
ไข้หวัดใหญ่**

- เด็กอายุน้อยกว่า 6 เดือน
- คนที่มีประวัติแพ้ไข่ไก่อย่างรุนแรง เพราะวัคซีนผลิตในไข่ไก่
- ผู้ที่เคยฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่แล้วมีอาการแพ้อย่างรุนแรง
- หากมีไข้หรือเจ็บป่วยเฉียบพลัน หรือโรคประจำตัวมี
อาการกำเริบ ควบคุมไม่ได้ ควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับการฉีดวัคซีนได้

โรคไข้หวัดใหญ่ ป้องกันได้ ด้วยตัวเอง
โรคไข้หวัดใหญ่สามารถป้องกันได้ด้วย

- รักษาร่างกายให้แข็งแรง และอบอุ่น
- ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ เป็นประจำ
- เครื่องใช้ส่วนตัวไม่ควรใช้ปะปนกับผู้อื่น
- หลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีคนแออัด
- ไม่คลุกคลี หรือนอนร่วมกับผู้ป่วยในระยะเวลาที่มีอาการ
ของโรค
- ในกลุ่มเสี่ยงสูงควรรับการฉีดวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์
แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับการฉีดวัคซีนได้
ตามที่กำหนด ควรมารับการฉีดทันทีที่ทำได้

สปสช. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

กระทรวงสาธารณสุข

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
ด้วยความห่วงใยในสุขภาพประชาชน จากกระทรวงสาธารณสุข

1.2 แบบสอบถามผู้มารับบริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

แบบสอบถามผู้มารับบริการ วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

(สำหรับเจ้าหน้าที่เพื่อใช้คัดกรองผู้มารับบริการก่อนให้วัคซีน
และโปรดเก็บไว้เป็นหลักฐานที่หน่วยบริการ)

ชื่อผู้มารับวัคซีน.....

นามสกุล.....

เลขประจำตัว 13 หลัก.....

โรคประจำตัว.....

ที่อยู่.....

.....

.....

เบอร์โทรศัพท์.....

วันที่รับวัคซีน.....

วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

เป็นวัคซีนเชื้อตาย ใช้สำหรับป้องกันการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่
ตามฤดูกาล ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขแนะนำให้ฉีดใน
บุคลากรทางการแพทย์และผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย
รุนแรงหรือมีภาวะแทรกซ้อนหากติดเชื้อ

การฉีดวัคซีนนี้เป็นไปตามความสมัครใจของท่าน

โดยมีบุคลากรทางการแพทย์เป็นผู้ดูแลตรวจสภาพร่างกาย
ก่อนฉีด และให้รอเฝ้าดูอาการแพ้ภายหลังการฉีดเป็นเวลา
30 นาที เมื่อกลับบ้านแล้วควรมีผู้ดูแลหลังฉีดวัคซีนต่อ
อีก 2 วัน

**ถ้าท่านเคยแพ้วัคซีนอื่นๆ หรือยาอื่นๆ อย่างรุนแรง
ขอให้ท่านแจ้งให้แพทย์ทราบ เพื่อประเมินความเสี่ยง
อีกครั้งก่อนให้วัคซีน**

กรุณากำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง []

ตามความเป็นจริงเพื่อเจ้าหน้าที่จะได้พิจารณาว่า
ท่านสามารถฉีดวัคซีนได้หรือไม่

- มีประวัติแพ้ไข่ไก่อย่างรุนแรง* [] ใช่ [] ไม่ใช่
- เคยแพ้วัคซีนไข้หวัดใหญ่ หรือ [] ใช่ [] ไม่ใช่
แพ้สารประกอบอื่นๆ ในวัคซีน
อย่างรุนแรง*
- กำลังมีไข้ หรือกำลังเจ็บป่วย [] ใช่ [] ไม่ใช่
เฉียบพลัน
- เพิ่งหายจากการเจ็บป่วย [] ใช่ [] ไม่ใช่
เฉียบพลันมาไม่เกิน 7 วัน
- เพิ่งมานอนรักษาตัวและออกจาก [] ใช่ [] ไม่ใช่
โรงพยาบาล ไม่เกิน 14 วัน
- ยังมีโรคประจำตัวที่อาการกำเริบ [] ใช่ [] ไม่ใช่
เช่น ใจสั่น เจ็บแน่นหน้าอก หอบ
เหนื่อย หรือยังควบคุมอาการ
ของโรคไม่ได้
- ขณะตั้งครรภ์นี้มีภาวะครรภ์เสี่ยงสูง [] ใช่ [] ไม่ใช่
เช่น มีภาวะ Toxic goiter,
pre-eclampsia, eclampsia หรือ
เคยมีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์
(หากมีความประสงค์จะรับวัคซีน
ให้ปรึกษาแพทย์ที่ดูแล)

[] ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ และได้ทำความเข้าใจแล้ว

ลงชื่อ.....

()

* อาการแพ้อย่างรุนแรง เช่น หายใจไม่สะดวก ผื่นขึ้น แห้ง หรือหายใจมีเสียงดัง
ลมพิษ ชีตขาว อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็ว หรือเวียนศีรษะ

2.2 แบบรายงานผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ปี 2568

แบบรายงานผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ปี 2568

จังหวัด.....

จังหวัด	หน่วยงาน	ประเภท	จำนวน บุคลากรทาง การแพทย์และ สาธารณสุขทั้งหมด (ราย)	จำนวนวัคซีนป้องกัน โรคไข้หวัดใหญ่ที่ ได้รับการจัดสรร (โดส)*	จำนวนผู้ที่ได้รับ วัคซีน ป้องกันโรคไข้หวัด ใหญ่ (ราย)	ร้อยละ (จำนวนที่ได้รับ วัคซีน/จำนวนที่ได้รับ การจัดสรร*100)	หมายเหตุ

หมายเหตุ

1. หน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรวัคซีนตามยอดการจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 เช่น โรงพยาบาล สสจ. สคร. ศูนย์อนามัย ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานปศุสัตว์ เป็นต้น
2. ประเภท หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรวัคซีนตามยอดการจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568 ดังนี้ 1) ประเภทหน่วยบริการ ได้แก่ รพศ. รพท. รพช.
2) สังกัด/กรม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์/สธ กรมอนามัย/สธ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์/สธ กรมปศุสัตว์/เกษตร กรมแพทย์ทหาร/กลาโหม เป็นต้น
- 3.* หากหน่วยบริการไม่ได้รับจัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้ใส่ "0" ในช่องจำนวนวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ที่ได้รับการจัดสรร พร้อมระบุสาเหตุในช่องหมายเหตุ

3. แบบรายงานผลการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในเจ้าหน้าที่ในเรือนจำที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2568

ลำดับ	เขต	จังหวัด	เรือนจำ/ ทัณฑสถาน	โรงพยาบาล แม่ข่าย	จำนวนวัคซีนไข้หวัดใหญ่ ที่ได้รับการจัดสรร (ราย)	จำนวนได้รับการ ฉีดวัคซีน (ราย)	จำนวนได้รับการ ฉีดวัคซีน (ราย)	ร้อยละ ได้รับการฉีดวัคซีน
รวมทั้งหมด								

ภาคผนวกที่ 3 รายชื่อและเบอร์ติดต่อประสานงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

วัคซีนสำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยง และผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ	วัคซีนสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 1) การบริหารจัดการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ การกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินการให้วัคซีน ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ - นางปรางวไล เหล่าชัย โทรศัพท์ 090 197 5192 E-mail: prangwalai.l@nhso.go.th - นางกริษฐา เกิดอุดม โทรศัพท์ 085 480 3919 E-mail: Karistha.k@nhso.go.th 2) การจัดหาและการกระจายวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ - นายภุชชัย พัฒนจันทร์ โทรศัพท์ 062 590 8716 E-mail : kritchai.p@nhso.go.th - นางปรางวไล เหล่าชัย โทรศัพท์ 090 197 5192 E-mail: prangwalai.l@nhso.go.th - นางนุรอัลฮายา จามาล โทรศัพท์ 061 418 6734 E-mail: noorulhaya.j@nhso.go.th 3) การกระจายวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ (องค์การเภสัชกรรม) ■ ภาคเหนือ/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/ ภาคใต้ โทรศัพท์ 02-203-8996 ■ ภาคกลาง / ภาคตะวันออก โทรศัพท์ 02-203-8929 ■ กรุงเทพมหานคร / นนทบุรี / สมุทรปราการ โทรศัพท์ 02-203-8989 ■ ภย.ธัญญลักษณ์ ดียืน โทรศัพท์มือถือ 09-9656-4486 E-mail: d_scmdiv@gpo.or.th	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข 1) การบริหารจัดการและการกำกับติดตามประเมินผลการ ดำเนินโครงการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ - นายแพทย์กมลวัฒน์ ปานเกตุ โทรศัพท์ 02-590-3196-97 E-mail: waiderbrem@gmail.com - นางสาวพรนภา มั๊กกะสัน โทรศัพท์ 02-590-3196-97 E-mail: pornnapa.m@ddc.mail.go.th - นางสาวศุภวรรณ เสนาสี โทรศัพท์ 02-590-3196-97 E-mail: jangjang5658@gmail.com กลุ่มงานโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน กองโรคติดต่อทั่วไป 2) การจัดหาและการกระจายวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ - ภก.อภิชัย พจน์เลิศอรุณ โทรศัพท์ 02-590-3222 E-mail: idol_99_2000@yahoo.com - ภญ. ปิยะนาถ เชื้อนาค โทรศัพท์ 02-590-3222 E-mail: indee_indy@msn.com กลุ่มบริหารเวชภัณฑ์และโลจิสติกส์ กองโรคติดต่อทั่วไป 3) สถานการณ์และการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ - นางสาวอ้อยทิพย์ ยาโสภา กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ กองระบาดวิทยา โทรศัพท์ 02 590 3900 E-mail: o.thippp@gmail.com 4) อาการข้างเคียงภายหลังการได้รับวัคซีน - แพทย์หญิงภาวินี ด้วงเงิน โทรศัพท์ 02 590 3900 E-mail: pawind@gmail.com - นางสาวจิราภา ฉิมณี โทรศัพท์ 02 590 3900 E-mail: jirapach.jc@gmail.com - กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ กองระบาดวิทยา

วัคซีนสำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยง และผู้ต้องขังระหว่างต้องโทษในเรือนจำ	วัคซีนสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ
■ ภญ.เกลสินี จูฑะสวัสดิ์ โทรศัพท์ 02-203-8908, 02-203-8909 โทรศัพท์มือถือ 09-9197-9539 E-mail: vmi@gpo.or.th 4) ผู้ดูแลระบบ Application - สำนักบริหารสารสนเทศการประกัน IT helpdesk โทรศัพท์ 02-141-4200	
การสนับสนุน กรณีเกิดปัญหาการใช้งาน Krungthai Health Platform 1) การใช้งานผ่าน Hospital Portal ติดต่อได้ที่ Krungthai Corporate Call Center 0-2111-9999 E-mail: cash.management@krungthai.com เวลาทำการ 8:00-19:00 (จ-ศ) สำหรับการส่งอีเมลให้ระบุข้อมูลดังนี้ 1. subject: Health Platform Admin setting 2. ชื่อหน่วยงาน: 3. ชื่อ- เบอร์โทรติดต่อกลับ 4. แจ้งปัญหาและหน้าจอ error ที่เกิดขึ้น 2) การใช้งานผ่าน Application เป่าตัง ติดต่อได้ที่ Krungthai Contact Center 0-2111-1111 เวลาทำการ 24 ชม. ทุกวัน	
วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สำหรับผู้ประกันตนอายุตั้งแต่ 50 ขึ้นไป	
ขอให้ประสานสำนักงานประกันสังคม ในการบริหารจัดการ การช่วยเหลือผู้ประกันตนในการเข้ารับบริการวัคซีน และการกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สำนักจัดระบบบริการทางการแพทย์ สำนักงานประกันสังคม โทรศัพท์ 02- 956 2500-2510	

ภาคผนวกที่ 4 เอกสารแนวทางการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ตามฤดูกาลปี 2568

1. แนวทางการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลปี 2568
2. แบบฟอร์มและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลปี 2568 โดยสามารถ Download เอกสารได้ที่เว็บไซต์ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค <https://shorturl-ddc.moph.go.th/nUEQZ> และผ่านทางการสแกน QR Code

กองโรคติดต่อทั่วไป
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
88/21 ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี
โทรศัพท์ 02 - 5903196 - 7